

Wie zijn "Moeial" wil thuisbezorgd krijgen, stort 150 fr. op rekening nr. 001-1386975-48 met vermelding van naam en adres.
Pleinlaan 2 (abonnement voor 15 nummers)

1050 Brussel
02/641.23.27
02/641.23.28

Tweewekelijks tijdschrift van de VUB-studenten.
Uitgegeven in samenwerking met V.O. en B.S.G.
Verantwoordelijke uitgever: Erik Adriaensen

SOCIALE RAAD PRIJSSTIJGINGEN TE VERWACHTEN IN DE SOCIALE SEKTOR

Haast twee maanden was het geleden dat de Sociale Raad nog eens samen was geweest, wat tot gevolg had dat er zes uur nodig waren om de agenda af te werken. De Raad van 12 april jl. kende nogal wat interessante en soms geanimeerde discussies, welke voor een groot deel uitgelokt werden door de vanuit de RvB geprojecteerde nieuwkomer Marc Luwel. Toch vond de helft van de aanwezigen waaronder ook effectieve leden, het niet nodig de vergadering tot het einde uit te zitten, wat toch te denken geeft over de betrokkenheid van een aantal verkozen leden. Alhoewel de studenten het sterkst vertegenwoordigd zijn in de SOR (als effectieve leden), lieten de meesten ook ditmaal weinig of niet van zich horen.

Het grootste deel van de tijd werd besteed aan de bespreking van de activiteitenverslagen van een aantal diensten van de sociale sektor. Biesemans en Van Esbroeck, diensthoofden van resp. UCOV en Studiedivisie, wezen op de zo goed als onbestaande respons op de permanentie van hun diensten te Jette. Dit zou grotendeels te wijten zijn aan de zeer ongunstige ligging van deze permanentie, vlak naast het faculteitssecretariaat. Als er werkelijk problemen zijn, komen de studenten toch helemaal naar de campus Oefenplein. Zo er geen andere plaats gevonden kan worden, zullen deze permanenties dan ook afgeschaft of tot een minimum herleid worden (voor UCOV enkel in januari). Bij het UCOV is de nadruk het afgelopen jaar sterk komen te liggen op de opvang van derde wereldstudenten. Door het toenemend racisme bij de Brusselse verhuurders ondervinden deze vreemdelingen heel wat moeilijkheden bij het vinden van een degelijk onderkomen. Vastgesteld moet worden dat op de VUB het minst gedaan wordt voor de buitenlandse studenten, terwijl ze hier juist een ruim aandeel vormen van de

studentenpopulatie. Er bestaat dan ook een dringende nood aan de uitbouw van een onthaalsecretariaat en transituizen. Om deze problematiek onder ogen te brengen van de Raad van Beheer, zal een rapport opgesteld worden dat aan deze laatste doorgespeeld zal worden. In aansluiting hierop werd aan Sam Biesemans van het UCOV gevraagd een evaluatie te maken van de migrantenwet van minister Gol en meer specifiek wat dit zal betekenen voor de VUB. Een tussentijds rapport wordt reeds verwacht in mei.

GASTENVERBLIJVEN BRACHTEN 2 MILJOEN OP

Niet zonder fierheid brachten Emmerechts en Vandevleoe, diensthoofden van resp. Huisvesting en Restaurant, verslag uit van de inkomsten van de gastenverblijven. Deze formule - waarbij in de vakantieperiode de leegstaande kamers op de campus en de Nieuwelaan verhuurd worden aan derden, die dan ook hun maaltijden gebruiken in het restaurant - bracht vorig jaar 2 miljoen fr.

winst op, anderhalf van Huisvesting en een half miljoen van het restaurant. Twee miljoen op pakweg twee maanden is natuurlijk niet onaardig en deze inkomsten zijn voor de sociale sektor dan ook meer dan welkom. De beide diensthoofden wezen ook op de stijgende aantrekkingskracht van de VUB-faciliteiten voor congressen. Deze congressen zorgen voor heel wat extra inkomsten en het zou dan ook verstandig zijn op deze toeneemende congressendrend zo veel mogelijk in te spelen. Problem hier is wel dat het personeel van het restaurant haast niet meer gemotiveerd kan worden om ook op andere tijdstippen maaltijden te verzorgen, aangezien ze buiten de normale werkuren zo goed als niets méér verdienen (maar zo'n 25% extra).

KULTURKAFFEE IN VRAAG

Het kultuurkaffee had vorig jaar een omzet van haast 6 miljoen, waarvan 776.000,-fr. nettowinst. In het berekenen hiervan waren wel niet een half-time werkster en een half-time boekhouder, die in dienst staan van Huisvesting, bij gerekend. Met andere woorden, helemaal geen winst dus!, wierp nieuwkomer Luwel op. Volgens hem is het onmogelijk dat een café als het kultuurkaffee geen winst kan maken; het kan dan ook niet anders of het wordt slecht geëxploiteerd.

(vervolg blz.2)

INHOUD

Op pag. 1 opent dit 14e prachtnummer van De Moeial met een verslag over de laatste Sociale Raad, vervolgd op pag. 2. Verder op deze 29 bladzijde: de raad van beheer viesteert onze korrespondent. Pag. 3 besteedt aandacht aan het probleem van de zure regen, aan het vreemdelingenbeleid en de rommelmarkt op de VUB. Op pag. 4 vind je onze reeks 'Na het morgenrood' en de onthullingen van een 9-jarige kampusverkrachter. Pag. 5, 6 en 7: zoals steeds de kultuurkrant. En tenslotte op pag. 8 een beschouwing over het afgelopen VUB-filmseizoen.

AAN DE ABONNEES

Een abonnement voor 15 nummers kondigden we in oktober 1983 aan. En gezien we eerlijke meisjes en jongens zijn, bezorgen we iedereen die vijftien nummers.

Dat betekent dus dat abonnees vanaf nummer zeven, bijvoorbeeld, wel drie maanden geduld moeten oefenen. Zij krijgen De Moeial dan tot en met nummer zeven van jaargang twee. Geen paniek, dus.

JASJE GESTREKEN,

STRIKJE IN DE PLOOI .....??

Want wat komt is :

DE EXAMENMOEIAL

Hét niet-medicale pepmiddel in de examenperiode. Zorg dat je hem krijgt vanaf 22 mei. Tekeningen en artikels hiervoor zijn meer dan welkom. Binnenbrengen voor 9 mei bij De Moeial, gebouw Y'.

Het voorstel vanuit het rectoraat om studenten toe te laten vrijwillig met tweeën een doodgewoon VUB-kot te delen werd door de studenten negatief onthaald. Nochtans is het mogelijk om met meer studenten één kot te betrekken. Getuige daarvan bovenstaande foto uit het BSG-archief. Waar een wil is, is een weg!

RVB

ONZE KORRESPONDENT GEVISEERD

Raad van Beheer.
Huishoudelijk reglement, artikel 25 :

"De besprekingen in de Raad van Beheer zijn in zoverre vertrouwelijk dat de leden wel hun eigen standpunten mogen bekend maken; persoonlijke standpunten van andere leden van de Raad van Beheer mogen echter niet aan derden medegedeeld worden zonder toestemming van de betrokken leden. De beslissingen van de Raad van Beheer mogen openbaar gemaakt worden. Nochtans kan de Raad van Beheer bij volstrekte meerderheid van stemmen eisen bepaalde beslissingen tijdelijk geheim te houden."

Een in onze RvB-reeds al te vaak geciteerd RvB-lid wedde gedurende de laatste RvB-vergadering op bovenstaand artikel. Hierbij eiste hij de stopzetting van deze artikelenreeks in dit campusblad. Zoniet zou hij het Huishoudelijk Reglement als onbestaande beschouwen en overgaan tot de overtreding van de "spelregels", vervat in dit reglement. De meerderheid van de Raad van Beheer sloot zich hierbij stilwijzend aan. (Deze laatste zinnen vormen overigens op zich al een overtreding van bovenstaande regel).

Het wordt De Moeial blijkbaar niet veroorloofd om zich te veel te moeten met de onderlinge verhoudingen tussen raadsleden, VUB-diensten, e.d. (wat wel 'ns neerkomt op geruzie, persoonlijke vetes, of politiek gekonkeloes) die aan de basis van het VUB-beleid liggen.

De Sociale Raad Studenten mag dan wel officieel een Moeial-waarnemer toelaten, de RvB doet niet. Wat men bijgevolg ook moge beweren, de VUB is geen glazen huis, zelfs al probeert idt tijdschrift daartoe bij te dragen. Eigenaardig genoeg zijn het precies die mensen die de mond vol hebben over vrijheid van de pers en recht op informatie die met bovenstaand reglement komen aandraven.

De redactie betreurt dit alles. Een democratie is er geen als de basis ervan, met name het kiespubliek (in dit geval de studenten en personeel) niet weet wat haar vertegenwoordigers uitspreken. Ook dat is een "Spelregel"!

Hopende toch nog voor de RvB-verslaggeving in te kunnen staan, uw team pennelikkers :

De redactie.

Omdat ondergetekende het schrijven niet laten kan, dan toch maar een RvB-verslag. Geachte leest in dit artikel duiden op zaken die omwille van RvB-huishoudelijk reglement artikel 25 niet voor publicatie vatbaar zijn. Het is de enige manier om de subtiel wijze van preventieve censuur vanwege de RvB te visualiseren. Je weze ge-waarschuwd.

Laten we vooraf maar vermelden dat er van de acht student-leden maar drie aanwezig waren (ESP, Rechten, L & W). De andere vijf hadden, net zoals o.a. de ondervoorzitter hun kat gestuurd. De decanen en hun gevolg zullen wel beheren ! Voor de zoveelste maal begon de RvB met het administratief en geldelijk statuut van het A.Z.-medisch personeel. "Iemand" maakte zich kwaad omwille van de tussenkomst van ..... inzake ..... Uiteindelijk werden de globale teksten dan toch goedgekeurd, zij het met tegenstemmen van ..... en ..... In het goedgekeurde statuut vindt men terug wie er tot het medisch kaderpersoneel behoort en hoe hun wedde geregeld wordt. Cumuleren met een privé-praktijk wordt erdoor verboden, tot ongenoegen van ..... , zoals we in een vroeger artikel reeds aanhaalden.

handelingen over de gezamenlijke uitbating van het rekencentrum (met het Control Data Computersystem, ook wel de CDC geheten) door VUB en ULB. .... ! Uiteindelijk blijkt het hier te gaan over een juridisch steekspel inzake het zich al dan niet verbinden van de VUB t.a.v. bepaalde andere betrokken instellingen. VUB en ULB gaan nu onderhandelen over een aanpassing van de statuten van het rekencentrum. Het belooft er een leuk statutair debat te worden.

..... mededeling waarin de minister aanstipte dat personeel dat al in het bezit is van een voltijdse wedde, geen extra geld mag uitgekeerd krijgen als hij/zij naast zijn/haar normale job iemand anders tijdelijk vervangt. Loon naar werken heet zo iets. Een volgend agendapunt behelste de oprichting van een commissie om opties uit te stippelen voor het VUB-beleid inzake niet-vastbenoemd Wetenschappelijk Personeel. Hiernaast werd de RvB diets gemaakt dat er de eerstvolgende jaren vermoedelijk een twintigtal assistenten zullen bijkomen op de VUB. Nu is al gepland waar deze terecht zullen komen.

Programmawijzigingen

De RvB volgde de Onderwijsraad inzake de grondige programmawijzigingen in de Economische Wetenschappen, Sociologie, Informatica en Wiskunde (zie vorige Moeial). Bovendien kwamen er nog enkele detailwijzigingen in de programma's van enkele bijzondere ESP-licenties en van richtingen als Natuurkunde, Geneeskunde, Farmacie en Toegepaste Wetenschappen. In verband met de programmawijziging in de Informatica ..... conflict ..... "boekhoudkundige knoefboel" ..... opdoffer ..... Beliedigend maar tof om naar te luisteren, ook al kan de gezondheid van ..... in vraag stellen. Hierop werd het verslag van de vorige onderwijsraad goedgekeurd, ook al was er sprake van ..... hoedanook ..... verknochtheid ..... geplande programmawijziging in de Communicatiewetenschap. Het resultaat van dit alles luidt kort en bondig dat er uiteindelijk aan het programma van deze laatstgenoemde richting in het geheel niets veranderd is.

Rondvraag

Daaruit bleek dat professor ..... bedreigd in de garage ..... Daaronder dat de VUB-overheid stappen aan het ondernemen is om de veiligheid op de campus te vrijwaren. Meer dan waarschijnlijk krijgen we in de nabije toekomst te maken met patrouillerende rijkswachtcoumbis o.d. op de campus. De volgende tussenkomst bleek ondergetekende persoonlijk aan te gaan. ..... vond dat ..... zei dan ook ..... en zelfs ..... !!!!!!! Maar er is meer : ..... Da's pas durven ! Schermen met de beslissing van de Sociale Raad om aldaar inderdaad een Moeial-waarnemer toe te staan hield van geen kanten in de RvB. Men wens er ..... alhuwel tevens gezegd werd ..... Delicate situatie ..... Daarmee zijn we alweer wijzer geworden. Wat is democratie toch prettig en aangenaam als je niet weten mag wie er boven je hoofd de beslissingen neemt en hoe dat gebeurt. Vandaar onze slogan : veni, vidi, vicieus!

Publius Penetrus

N.B. Noemenswaardig voorval na de vergadering was het letterlijke gezichtsverlies dat de studentafgevaardigde van de L & W leed toen een onhandige voorzitter eerstgenoemde zijn bril tegen de grond wakte; de sukkelaar kon daarmee niet meer de charmant versierde roze zalm terugvinden waarmee de avond (of oeter : de nacht) door de beheerders rijkelijk afgerond werd.

MAALTIJD- EN HUURPRIJZEN STIJGING TE VERWACHTEN

(vervolg van blz.1)

Het KK zou als dienst gefsoleerd moeten worden en meer winstgericht gaan werken. Luwel oogstte met deze opmerkingen helemaal geen bijval. Van verschillende zijden werd benadrukt dat het KK in de eerste plaats een sociale functie heeft op de campus en dat het ook belangrijk is als uitstraling naar buiten toe. Bovendien gaat er heel wat geld naar de jobstudenten die er werken en hiermee hun studies kunnen bekostigen. Wat er ook van zij, de uitspraken van Luwel brachten nogal wat animo in de discussies, wat zeker niet slecht is om een aantal mensen eens wakker te schudden. Dat er in de Sociale Raad zo vaak over 'winst maken' gesproken wordt, is zeker geen toeval. De buikriem wordt strak aangehaald in de sociale sektor en er moet dus naar nieuwe inkomsten gezocht worden. Getuige hiervan ook de krachtlijnen voor de begroting 1985.

Voor het opstellen van de begroting 1985 zal de SOR rekening moeten houden met stijgende personeelskosten (5%), stijgende energiekosten (8a10%) en een steeds stijgende levensduurte (5%). Tegenover dit alles zal de rijkstoelag slechts stijgen met zo'n 5%. Daarbij komt dat de reserve van de sociale sektor zo goed als uitgeput is door het betalen van onroerende voorheffingen op de studentenhuizen. Eric Verrept, die als oud-voorzitter tijdelijk de plaats van algemeen coördinator waarneemt, vreest dan ook dat de Sociale Raad gedwongen zal zijn prijsstijgingen door te voeren in het res-

taurant en de huisvesting. Het gaat hier wel om een raming van de begroting, zodat de leden van de SOR nog alles in het werk kunnen stellen om prijsstijgingen trachten te vermijden. Uiteraard zou door een dergelijke maatregel de democratisering van het universitair onderwijs -welke toch als basis geldt voor de SOR- nog meer aangetast worden.

Deze verwachtingen komen juist op het moment dat de Dienst Huisvesting door allerlei kunstgrepen de huurprijzen voor volgend academiejaar behouden kan. Hiertoef al ondermeer aan de huurders een energietoelag gevraagd worden voor het gebruik van eigen elektrische apparaten.

De toewijzingscriteria voor de universiteitskoten blijven ongewijzigd. Verwijzend naar een enquête onder de bewoners wou Emmerechts wel huurders met kinderen verbieden. Volgens hem zijn de kamers en flats totaal ongeschikt voor het wonen met kinderen, zowel praktisch als wettelijk. Dit standpunt werd bijgetreden door de bewonerscommissies van de studentenhomes. De Raad docht hier echter anders over. Dr. Pauwels namde dit een zeer kindonvriendelijke maatregel en wees erop dat ouders met kinderen privé vaak nog veel slechter af zijn. Studenten met kinderen die kiezen voor een flat of kamer van de unif kunnen vaak nergens anders heen. Kinderen zullen dus voortaan nog wel toegelaten zijn in de studentenhomes. De aanvragen zullen lopen via de bijzondere procedure. Dit alles wel op voorwaarde dat het juridisch kan. Volgende SOR, 17 mei.

G.V.

Eindejaarspremies in de lentemaanden

We hebben het hier over de problematiek van de uitbetaling van de eindejaarspremies aan het VUB-personeel. De regering wil namelijk vanaf juni de lonen niet meer aan het begin maar op het einde van de maand uitbetalen, wat concreet betekent dat de werknemers eigenlijk gedurende de maanden mei en juni moeten rondkomen met de wedde van begin mei. Om die financiële put van twee maanden op te vullen had diezelfde regering dan weer het lumineuze idee om de eindejaarspremies van '83 en '84 niet telkens uit te betalen in januari maar voor een keer samen te bundelen en gedurende die twee maanden (mei en juni) uit te betalen (met hierbij eventueel wat aanvullende geld om uiteindelijk toch op het nivo van het maandloon te komen...). Aangezien de regering terzake nog geen (volmacht-)K.B. had uitgevaardigd beslist de RvB enkele maanden geleden braafjes om hier een afwachtende houding aan te nemen. Aan de KUL werden ondertussen de premies al wel uitbetaald en aan de UCL was het o.a. hiervoor tot een staking gekomen.

Ondertussen is het volmacht-K.B. er, evenals een brief van minister Coens gericht aan de universitaire overheid waarin hij zelf beslist wat de RvB terzake moet beslissen... Of om ..... te citeren : "Minister Coens vraagt eigenlijk de RvB te vervangen door 42 papegaaien" (dit laatste wouwe we u ondanks artikel 25 toch niet onthouden). Groot kan het verschil met de huidige RvB dan overigens niet zijn, tenzij misschien een nuance in de kleuren van de pluimen.

Concreet betekent al dit fraais dat het personeel het een maandlang zonder wedde zal moeten stellen, zij het dan dat de pijn verzacht wordt door een achtergehouden eindejaarspremie.

Ondertussen hebben wij een zwaar vermoeden dat de regering met haar gekende vindingrijkheid al plannen aan 't smeden is om een soortgelijke boekhoudkundige truuik uit te halen een volgend jaar, waarschijnlijk met het vakantiegeld o.d. als vinger op de wonde. Dan kan men de eindejaarspremie misschien tekenen ter vervanging van het vakantiegeld....

Varia

Hierna werd de uitgave van een slordige 450 000 frank goedgekeurd "voor de ombouw van vier data-processing computerschermen naar word-processing schermen". Dit alles om de overbezetting van het Wang-computersysteem in te perken. Die overbezetting veroorzaakte nogal wat vertraging bij het opmaken van bepaalde VUB-jaarrekeningen bijvoorbeeld.

Vervolgens bekrachtigde de RvB de volmacht beslissing van de voorzitter inzake de toekenning van een goetie 100 000 frank voor de voorbereiding van de slopping van een VUB-huis aan de overkant van de Triomflaan. In dit gebied, de wijk "Koninklijke Jacht", wil men vroeg of laat gaan nieuwbouwen, o.a. een zwembad. Het volgende punt behandelde alweer een computeraangelegenheid, namelijk de onder-

ZURE REGEN IS EEN PROBLEEM

Stervende bossen, dode meren, aangetaste monumenten... "Er is iets aan de hand", zegt men.

Reeds één vijfde van de Zweedse meren (22 duizend op de 100 duizend) is zonder enig leven. In West-Duitsland is 560 000 ha bos onherroepelijk verziekt. Deze oppervlakte komt overeen met het totale Belgische bosbestand...

"Er is iets aan de hand", zegt men.

Zure regen, wat is dat precies ?

Door verbranding van fossiele brandstoffen (aardolieproducten, steenkool) komt zwaveldioxide en stikstofdioxide vrij. In hogere luchtlagen zorgen chemische processen voor een omzetting van die oxiden tot zwavelzuur en salpeterzuur. Die zuren komen dan met de regen weer naar beneden. De grootste slachtoffers van de 'zure regen' zijn de meren, wouden, historische gebouwen en ons drinkwater.

Kenmerken van de zure regen

Roe zien de gevolgen van de zure regen er nu uit ? De dode meren wekken de schijn van een opperbeste toestand. Schijn bedriegt echter. In de heldere meren, waarvan de bodems goed zichtbaar zijn, leeft door de te hoge zuurtegraad geen vis meer. Ook de plantrijkdom sterft af. Bij bossen zijn de symptomen van de zure regen een abnormaal naalddverlies, samen met vergeling en/of bruin worden van talrijke sparrenbossen.

Monumenten

Historische gebouwen, voornamelijk uit kalksteen en zandsteen, worden eveneens zwaar aangetast en moeten abnormaal snel worden gerestaureerd. De zure regen versnelt ongetwijfeld het verouderingsproces van deze bouwmaterialen. De Brusselse Grote Markt en het Leuvense Stadhuis ondervinden dit. In het buitenland worden enorme sommen neergegeld, om de schade aangebracht door zure regen aan gebouwen, te herstellen. Enkel het herstel van de Dom van Keulen kost 6 miljoen Duitse Markten per jaar !

Grondwater

Zure regen lost schadelijke metalen op in de grond, zoals aluminium, koper en cadmium. Het tast de waterlijn aan en verhoogt de concentratie van metaal (vooral koper) in water. Gezien het grondwater essentieel is in de menselijke voedselketen, verhoogt dit de kans op ziektes.

Reactie

Tegen deze continue en onherroepelijke leefmilieuschade werd verwittigd door de Scandinavische landen, Zweden aan kop. Ze pakten al in 1972 (!) op de UNO-milieukonferentie uit met een wetenschappelijk rapport waarin het verband werd gelegd tussen de lozing van zwaveldioxide in de lucht in gans Europa en de vissterfte in de meren van Scandinavië, door een verhoogde zuurtegraad van het water. In de jaren zestig was het probleem van de vervuiling en de schadelijke gevolgen reeds aktueel. Toen deze schade in de directe omgeving werd opgemerkt nam men plaatselijke maatregelen daar tegen, erop gericht om die plaatselijke overlast te verminderen. Zo werden hogere schoorstenen gebouwd. De totale zwavelozing werd hierdoor zeker niet verminderd, wel meer verspreid. Het proces van zure regen is dus niet van gisteren. Dat de natuur en de voedselketen onder invloed van de verhoogde zuurtegraad van de regen en de toenemende luchtvervuiling, werkelijk in gevaar zijn, bewijst de uitspraak van Amerikaanse onderzoekers : "dat het milieurisiko van zure regen zo groot is dat ondanks de wetenschappelijke onzekerheid onmiddellijk actie geboden is."

Skandinavië

De Scandinavische landen hadden het luguber voorrecht eerst te ontdekken dat er iets aan de hand was. Deze landen bezitten immers grote, toeristische watergebieden waarin de vispopulatie van belang is. Daarbij komt ook dat zij het hart van de hout-handel zijn. Maar het belangrijkste is wel dat de ondergrond ginds voornamelijk uit rotsachtig materiaal bestaat dat weinig of geen weerstand kan bieden aan de zure regen. De bodem bezit er dus niet genoeg neutraliserende capaciteit (o.a. kalk). Om deze redenen is de toestand ginds erger en zorgwekkender.

Rarara, zoek de tien verschillen tussen beide foto's.

De inwerking van de vervuiling op een gebouw van de Oude Stad van Stockholm. En... op de originele afdruk valt het nog erger op.

Internationaal

Zure regen beperkt zich niet tot enkele landen, zo blijkt nu. Vervuiling stopt niet aan grenzen. Zo is 75% van de zwavel die via de regen terecht komt in Zweden en Noorwegen afkomstig van andere landen, waar onder België. (Ook voor België komt de vervuiling voor 75% van op een ander). Door zuid- en zuidwestenwindstromingen zijn het Ruhrgebied en de Britse industriegebieden de belangrijkste 'leveranciers' van de zure regen in Skandinavië. De overige 25% wordt ter plaatse geproduceerd. Ook in het Duitse blok benamt men eenzelfde evolutie van vervuiling. De één zorgt dus voor de ander. En zoals de schade internationaal wordt veroorzaakt, zal ook internationaal naar gedegeen oplossingen moeten worden gegrepen.

Nationale controles op de zwaveldioxide-ozingen in Zweden en West Duitsland volstaan niet als drie vierde van de vervuiling 'buitenlands' is.

België

En België, hoe ziet de situatie in dit land eruit ? Tot voor kort ging iedereen aan dit probleem voorbij. Nog zijn er bitter weinig wetenschappelijke onderzoeken gedaan. Onlangs ontdekten de heren Vangenechten en

Vanderborght dat ook onze natuur aangetast en stervende is. In de Kempische vennen en de Hoge Venen, plaatsen met weinig kalk in de ondergrond (dus weinig 'buffercapaciteit') is de natuur aan het afsterven. Werkelijk woudonderzoek in de Ardennen is nog niet gebeurd. Maar we weten dat het Zwarte Woud in kritieke toestand verkeert en dat de Ardennen daar gedeeltelijk op aansluiten...

En de Belgische overheid blijft opvallend mak. Nederland heeft alarm geslagen. West Duitsland voorziet grondige maatregelen tot vermindering van de luchtvervuiling. Skandinavië is de roerganger in de reactie tegen de zure regen. In Zweden is de zwavelozing strikt gereguleerd. Maar wij zien niets. Wij voorzien maatregelen als het te laat is, waarschijnlijk.

Oplossingen

De milieuoorganisatie Greenpeace -begin april nog in de aktualiteit door hun 'schoorstenenakktie'- beweert dat de zure regen voor 90% verminderd kan worden ! Allereerst, het lijkt zo evident, zou een minder gebruik van steenkool en olie een positief resultaat hebben. Energiebesparing dus. Zuiveringsinstallaties bij de verbranding zouden de zwaveldioxide-ozingen verminderen. Een zeer tijdelijke oplossing is het aanbrengen van kalklagen in de meest kwetsbare en bedreigde gebieden. Verder willen de Zweden zeker dat het debat wordt opgenomen tot op internationaal vlak. De regeringen zouden de uitwasemingen aan banden moeten leggen. Het beperken van de uitlaatgassen. Het autoverkeer is immers de grootste vervuiler kwa stikstofdioxide. Reduktie kan door de karburator aan te passen of een zuiveringsfilter op de uitlaat te monteren.

COLLOQUIUM OVER VREEMDELINGENBELEID AAN VUB

Op 25 en 26 mei organiseert een groep professoren en wetenschappers van alle Belgische universiteiten, met de steun van de Vlaamse regering, aan de VUB een internationaal colloquium over het vreemdelingenbeleid in België helenala geen rekening houdt met het wetenschappelijk onderzoek terzake en hoofdzakelijk gebaseerd is op emotionele reacties en persoonlijke ervaringen. Bedoeling is daarom een overzicht te geven van 20 jaar wetenschappelijk onderzoek over het 'migratiefenomeen'. 'Op die manier zou het sociaal en politiek debat grondig 'gedepasseerd' worden en zou het huidige Vlaams onthaal- en integratiebeleid en de informatiecampaignedie thans naar het publiek toe gevoerd worden, met een degelijk wetenschappelijke beleidsgrond aangevuld kunnen worden', zo stellen de organisatoren.

Op de eerste dag van het colloquium zullen een aantal professoren en deskundigen een overzicht geven van de migrantenproblemen vanuit de antropologie, de pedagogie, het recht, de geneeskunde, de geschiedenis enz. Op de tweede dag wordt het beleid in Wallonië en in de ons omliggende landen toegelicht.

Het colloquium zal ook de start zijn van een permanente studieke commissie, samengesteld uit wetenschappers en praktijkmensen die vanuit verschillende invalshoeken voorstellen voor een positief integratiebeleid zullen formuleren. Met name zal o.m. de juridische situatie van de vreemdelingen, het huisvestingsbeleid, de socio-kulturele sektor, de onderwijssituatie en het gezondheidsbeleid nader onderzocht worden en concreet worden uitgewerkt. Wat meten een extra steun zal zijn voor het (voorgestelde) parlementaire studiecentrum over de immigratie.

Colloquium over de toestand van de buitenlandse minderheden in België, 25-26 mei, VUB, auditorium OC/OD. Inlichtingen: Mevr. Gerda Bruyninckx, SOI, Van Evenstraat 2C, 3000 Leuven, tel. 016/237145.

ROMMELMARKT VUB

Op woensdag 9 mei
VUB kampus Oefenplein
ten voordele van de U.C.O.S.-projecten

Een goedkope manier om ons te steunen: Heb je oude meubeltjes (het hoeft géén antiek te zijn!), speelgoed, boeken, platen, keukens- of ander gerief waar je niets meer mee aanvangt en dat enkel plaats inneemt op je zolder of kelder? Dan zullen wij het op 9 mei aan de man trachten te brengen voor een zo hoog mogelijke prijs. De opbrengst komt ten goede aan ons project op de Kaapverdische Eilanden (vrouwenkoöperatieve).

Vanaf heden zijn alle nuttige en minder nuttige gebruiksvoorwerpen, onderdelen, snuisterijen, kunstwerken, kuriositeiten die je kwijt kan welkom op onderstaand adres, tijdens de kantooruren, of daarna, naar dan moet je ons wel eerst telefonisch verwittigen. Graag kregen we dan ook een ruwe schatting van de waarde van het geleverde object, want we zijn nu niet bepaald specialisten op dit gebied!

Triomfplan 74
1160 Brussel
02/640.93.02

KULTUURKRANT

18 mei 1984 14u

Come and See

CAVELLINI

*The first president of the
U.S. of EUROPE*

*inhuldeging van het
cavellini - beeld
nabij het Kulturkaffee*

TEN WAYS TO MAKE YOURSELF FAMOUS

- I Kill Cavellini or have Cavellini kill you
- II Be included in the Cavellini Museum
- III Publically praise Cavellini's process of self-historification
- IV Wear the suit or the overcoat on which Cavellini has written his biography
- V Have Cavellini write on your body
- VI Organize a Center for the Study of Cavellini
- VII Have yourself appointed chairman of the Cavellini Centennial Celebration
- VIII Write a book or an essay on Cavellini
- IX Receive a Cavellini "Round-trip" in the mail
- X Own a work by Cavellini

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL

Dienst Cultuur
Pleinlaan 2 - 1050 Brussel
Telefoon : 02/641.23.25

Wij melden U met droefheid
dat volgende personen zullen
heengaan op

15 april 1984 : Nick Honinckx
15 mei 1984 : Niklaas Van den Abeele
30 juni 1984 : Lief Magnus

Rouwadres : Willem Elias, Dienst Cultuur VUB,
het diensthoofd en baby (1 gewetensbezwaarde-2 maand)
blijven achter in diepe smart.

Véél bloemen en kransen.

EUROPEAN GAC FESTIVAL (Guglielmo Achille Cavellini)

PROGRAMME / HOURS - PLACES

THURSDAY MAY 17th (Brussels)

- In the early afternoon; Cavellini arrives in (at ?) the airport of Zaventem (Brussels)
Take up in a limousine
- 5 P.M. (17 H.) : D.N.A. (Brussels) / press meeting
- 9 P.M. (21 H.) : The Ex (Brussels) / Nomination GAC - First President of the U.S.E.
+ Performances / Actions

FRIDAY MAY 18th (Brussels)

PARADE BRUSSELS

- 2 P.M. (14 H.) : VUB (Campus - Cultuurcafe) / Inauguration of the GAC Statue
+ Start Parade
- 4.30 P.M. (16 H. 30) : ATOMIUM / GAC BALLS / TRIP + Parade in the centre of Brussels
- 9 P.M. (21 H.) : STALKER / Performances / Exhibition (Opening) / 2nd Nomination

SATURDAY MAY 19th (Tienen, Hasselt, Antwerp, Eeklo)

- 2 P.M. (14 H.) : STEDELIJK MUSEUM HET TOREKE (Tienen) / Opening Exhibition / Actions / Performances
- 4.30 P.M. (16 H. 30) : CIAP + PROVINCIAAL MUSEUM (Hasselt) / Opening Exhibition / Performances / Actions
- 7.30 P.M. (19 H. 30) : CLUB MORAL (Antwerp) : Opening exhibition / + GAC - Souper
- 9.00 P.M. (21 H. 00) : DE MEDIA (Eeklo) : Opening exhibition / Performances / Party / Apotheose GAC - EURO FESTIVAL

INTERNATIONALE NIEUWE SCENE

21
22
23 juni 20u15 roosveldlaan
vilvoorde

WIJ
BETALEN
NIET!

DARIO FO

Niet zo lang geleden pakten de Belgische supermarkten uit met een grootscheepse campagne tegen de winkeldiefstallen. Met medewerking van de rijkswacht. Via affiches en patrouillerende landarmen werden wij er om de haverklap op attent gemaakt dat «het» met een kleine winkeldiefstal begint. En «het» - konden wij uit de afgebeelde tralies konkluderen - was de bagjes. Op die manier werd «een kleine winkeldiefstal» al gauw een grote misdaad. Dit heet «het publiek gevoelig maken» voor het probleem van de winkeldiefstallen.

Dario Fo's klucht «Wij Betalen Niet» wil ook het publiek gevoelig maken voor het probleem van de winkeldiefstallen. Maar dan andersom. En met reden. Want in dezelfde periode als deze officiële campagne tegen de winkeldiefstallen, was er ook in België een officiële bevriezing van de prijzen, om de weerslag van de devaluatie van de Belgische frank «binnen de perken» te houden. De spektakulaire verhoging van een aantal prijzen in die periode gaf aan het woord «winkeldiefstal» een dubbele betekenis, waaraan de instellers van de bewuste publiciteitscampagne ogenschijnlijk niet hadden gedacht. Naast diefstal VAN een winkel, is er uiteraard ook diefstal VAN WEGE een winkel. Maar deze laatste leidt misschien niet zo snel naar de gevangenis.

We hebben inderdaad nogal veel voorbeelden gehad de laatste tijd van mensen uit de hogere regionen van de - ineengestremde - politieke en economische sferen, die - onder verdenking van corruptie - een opvallend andere behandeling genoten dan deze die de verdachte «winkeldief» te beurt valt.

Maar deze «groten» die van corruptie kunnen worden beschuldigd, behoren eigenlijk tot de zelfkant van de bourgeoisie. De echte bourgeoisie gaat volstrekt wettelijk te werk. Door met «onafhankelijke» firma's te jongleren, bijvoorbeeld, zodat verlieslatende sectoren door de regering worden ondersteund, terwijl de «onafhankelijke» distributiesector verder een «normale» winst maakt. Een voorbeeld dat naar aanleiding van het staaldossier gemakkelijk voor ogen staat.

Natuurlijk is het ook nuttig om «onafhankelijke» bedrijven in verschillende landen te hebben. Dan kan de ene firma staatssteun krijgen omdat de bedrijfskosten toch zo hoog zijn, terwijl een belangrijk deel van die onkosten bestaat uit rechten en licenties die aan een firma in een ander land worden betaald. Een voorbeeld daarvan is het spoorwagbedrijf Gregg. En dan zijn er natuurlijk de Belgische banken met hun «onafhankelijke» filialen in Luxemburg. En tenslotte - om niet enkel van het grootkapitaal te spreken - is er ook de plaatselijke dokter of kruidenier met zijn «zwart geld», dat dank zij de medewerking van de regering momenteel mag worden witgewassen.

De kapitalmachten banen zich dus volstrekt wettelijk een weg door de crisis. De werkende bevolking, daarentegen, krijgt alsmäär meer bezuinigingen opgelegd. De sociale voorzieningen worden ontmanteld in naam van de strijd tegen de crisis, terwijl de regering haar beloften inzake tewerkstelling niet naleeft. Werk is er wel - getuigd daarvan de 14000 mensen die in het Bijzondere Tijdelijk Kader (BTK) werken, of de bijna evenveel mensen die voor het Derde Arbeidscircuit (DAC) werken, of de ontelbare te-

werkgestelde werklozen (TW) of tewerkgestelde werklozen met vrijstelling van stempelcontrole. Het overgrote deel van deze mensen, vrijwilligers met behoud van uitkering, werkt voor de verschillende openbare besturen. Waarom? Omdat de regering een bezuinigingsmaatregel heeft opgelegd in de vorm van een personeelsstop. En de BTKers, DACers en TWers vallen ten laste van de Rijksmaatschappelijke Zekerheid. Mochten ze er trouwens ooit aan twifelen, kunnen ze zoals in Aalst gebeurd is - van de werkloosheidsuitkering worden uitgesloten omdat ze tijdens de jaren dienst als BTK niet genoeg naar andere banen gesolliciteerd hebben. Inmiddels verkeert het stelsel van de Rijksmaatschappelijke Zekerheid ook in crisis (niet moeilijk wanneer men denkt dat het ongeveer 40000 personeelsleden voor de staat levert, die de staat anders zou moeten betalen), wat op zijn beurt een reeks nieuwe besparingsmaatregelen kan inluiden; vermindering van de uitkering, uitsluiting van de vrouwen en jongeren, 10% voorheffing en noem maar op. België heeft één van de hoogste percentages werklozen van heel de EG: 700000 rechtstreekse slachtoffers van de werkloosheid op een beroepsbevolking van om en bij de 4 miljoen, plus al de onrechtstreekse slachtoffers. Anderhalf miljoen mensen in benarde omstandigheden op een bevolking van minder dan 10 miljoen is geen overdreven schatting.

Dit alles is geweten. Het is dagelijkse kost op radio & TV en in de kranten. Men zal dan wel begrijpen dat één van de anderhalf miljoen slachtoffers van de werkloosheid, of één van de «gelukkigen» die «maar» met een verminderd loon te kampen heeft, een zekere argwaan koestert wanneer hij of zij de alsmäär stijgende prijzen constateert die dergelijke praktijken veroorzaken. Deze argwaan komt op verschillende manieren tot uiting: individueel, in gesprekken en zonder twijfel - in een aantal individuele pogingen om desnoods onwettelijk de eindjes aan mekaar te knopen. Af en toe komt ze ook collectief tot uiting, via stakingen en andere industriële aktievormen, maar ook via andere, rechtstreekse op de prijzen inspelende aktievormen, zoals de weigering om de verhoogde tarieven van het openbaar vervoer te betalen. Of zoals de akties van de gewetensbezwaarden, die ter betaling van volgeladen supermarktwagentjes hun door de staat toegestane maaltijdtoeslag aanboden.

Of zoals de vakbondsaktie in de streek van Charleroi, waarbij het personeel van het energiebedrijf de verhoogde tarieven voor gas en elektriciteit weigerden door te spelen naar de verbruikers. Of zoals de akties tijdens de «dag van de jonge werklozen» in het begin van 1984, waar nepchèques van de regering in de supermarkt werden aangeboden.

Een dergelijke aktie vormt de aanleiding tot «Wij Betalen Niet». Niet de gewetensbezwaarden deze keer, maar (Italiaanse) huisvrouwen weigeren om de (fors verhoogde) prijzen aan de kassa te betalen en gaan er gewoon met de boodschappen vandoor.

Het loont in elk geval de moeite om - naar aanleiding van dit soort «diefstal» - even stil te staan bij de logika van de supermarkten en andere zelfbedieningsverkoopssystemen. In een systeem met «open rekenen», waar de klanten zichzelf moeten bedienen, spreekt het vanzelf dat een bepaald percentage van de goederen gestolen wordt. Dit percentage is bij benadering gekend

en het verlies dat daardoor veroorzaakt wordt, wordt afgewogen tegen de besparingen op de personeelskosten. Een eventueel verschil wordt in de prijzen ingerekend. De **gelegenheid** tot winkeldiefstal wordt dus door de grootwarenhuizen zelf geschapen als bewust onderdeel van een zuiver financiële berekening.

Daarbij komt nog dat de supermarkten ook een systeem in het leven hebben geroepen waarbij de mensen aktief worden aangemoedigd om dingen mee te nemen die ze niet nodig hebben. De organisatie van de rekken, het reclamestelsel, de verpakkingen ... zijn er allemaal op gericht om de mensen vooral «impulsief» te doen kopen. Om dit te ondersteunen wordt er een prijzenpolitiek gevoerd van enorme schommelingen, om de idee van de PRIJS van iets duidelijk los te koppelen van zijn WAARDE. Zo wordt er met enkele markante, goed in de verf gezette prijsverlagingen, de idee geschapen dat de supermarkt zowiezo goedkoper is. Zo zouden we dan in - voor de supermarkt - ideale omstandigheden, onze karretjes volladen met de dingen die we nodig hebben, plus een hoop dingen die we in feite niet nodig hebben, maar die door hun plaatsing, verpakking en voorstelling ons als aantrekkelijk voorkomen. Bij dingen die we nodig hebben (die voor ons waardevol zijn) telt de waarde en niet de prijs. Bij dingen die we niet nodig hebben (die voor ons, strikt genomen, waardeloos zijn) telt de prijs en niet de waarde. Om dit systeem te runnen, worden de meest onwaarschijnlijke prijschommelingen ingevoerd. Deze week kost gekookte schouder 178 frank de kilo (het staat op de reclamefolder in mijn bus). Volgende week kost het waarschijnlijk weer 260 fr. (officiële prijs). Deze week zijn er herentruinen aan 379 fr. En volgende week? Duizend? Twaalfhonderd? Er is een echte prijzensdans, maar het gemiddelde (wat je week na week aan de kassa betaalt) gaat stelselmatig omhoog.

Deze prijzenpolitiek van de supermarkten en grootwarenhuizen heeft een belangrijke weerslag op de idee van de winkeldiefstal, want over het algemeen wordt aangenomen dat het aanzetten tot het plegen van een misdrijf op zich al een misdrijf is, net zoals er in het algemeen ook wordt aangenomen dat er bij het wegnemen van een waardeloos voorwerp moeilijk sprake kan zijn van diefstal.

Wanneer de supermarkten en grootwarenhuizen door middel van hun campagne tegen de winkeldiefstallen zich als arbiters van de moraal opstellen, mag dit dan inderdaad met de nodige korrels zout worden aangepakt. De kringvormige logika waarbij het zelfbedieningsstelsel ingevoerd wordt om personeel uit te sparen, waardoor de werkloosheid toeneemt en dus de motivering voor winkeldiefstal, wat dan vergemakkelijkt wordt door het zelfbedieningsstelsel, is inderdaad nogal opvallend. De «morele» houding van de grootwarenhuizen in de campagne tegen winkeldiefstallen klinkt dan ook nogal hol. Net zoals de regering die een loonsvermindering invoert onder de benaming van een «solidariteits»-bijdrage. Net zoals president Reagan, wanneer hij de stakende luchtverkeersleiders afdankt en meteen «hulde» brengt aan de pogingen van de Poolse arbeiders om een vrije vakbeweging op te richten. Zoals heet schijnheiligheid, en het is de taak van het theater om dergelijke schijnheiligheid aan de kaak te stellen.

Tekst: Frank Winter

IN CONCERT

13
MEI
AULA
VUB

Lezersbrieven, voorzien van naam en adres, tijdig binnenbrengen op de redactie. Hou je brieven zo bondig mogelijk, want de redactie heeft het recht te lange brieven in te korten zonder de essentie ervan te wijzigen.

aan de redactie van DE MOEIAL.

Het PROFIEL VAN DE VROUW bestaat wél. En een eresaluut aan Els Stubbe e.a. Hoewel, hoewel... een nuchter mannenverstand moet erkennen dat in sommige 'vrouwelijke' teksten de geest al eens op drift geraakt, waarschijnlijk vanwege de grote geestdrift. Daar heb je bv de inzending van A.D.: meent ze de zaak van het feminisme te dienen met uitspraken als "sociobiologie is een dubieuze wetenschap", "kan Cliquet iets zinnigs over de vrouw zeggen?", "vrouwen eisen de vrouwenwetenschap op. Zelfs de hele wetenschap", "vrouwenhatende mannenwetenschap", "discussie met mannen is zinloos"...? Is het te verwonderen dat daar dan reacties op komen zoals de nogal grove satire van Irenius Satiricus over het FTF, het Feministisch Terroristisch Front? (Maar, ja, ooit heeft de feministe Valerie Solanas de SCUM-society for cutting off man - willen starten)

En dan, in de zelfde Moeial van 20 maart: M. Spitshoven - die, hé!, met de volle naam tekent. Eindelijk wat vrouwelijk verzet tegen een benauwend en eenzijdig feminisme! Ik vind het wel jammer dat ze zich te veel weert tegen het anders-zijn van man en vrouw. Alsof dat niet gelukkig was en de relatie niet zou verrijken. Die verschillen lijken mij zo evident dat ik het bekende grapje zou willen omdraaien en stellen "vivent les grandes différences!". Beginnen die verschillen al niet bij chromosomen en hormonen, om over anatomie, morfologie, psychologie... te resulteren in twee soorten mens-zijn, met specifieke vitale kracht

,gevoelsrijkdom... de éne met veel van de kat, de andere met veel van de hond. Je zou het in een meer wetenschappelijk kledingje moeten steken, maar als ik op p.139 een aanhaling van de feministe Atkinson lees "vrouwen kunnen kinderen baren, het enige verschil dat ze met mannen hebben" dan lijkt me dat veel meer oversimplified dan de "dubieuze" sociobiologie van Cliquet.

En ik kan me bovendien voorstellen dat het lichamelijk aankunnen en het meemaken van zwangerschap-bevallings-laktatie ook al iets verandert aan je mens-zijn.

De "Vivent les grandes différences" bedoel ik helemaal niet konservatief, integendeel: ik voel me feminist, als dat mag als man, en nogal uit eigenbelang. Je m'explique: man en vrouw zijn toch in eerste instantie (gallisme?) "levensgezellen" en niet zo maar kweekdieren, met excuus. Wat heeft nu een man, de stompzinnige exemplaren daargelaten, aan bv. een KKK-vrouw? Is soms het samenleven met een vrouw en al wat daarbij hoort, ook de seks, niet zoveel rijker als ze werkelijk geëmancipeerd is?

En die "algemene vrouwenhaat" (p.138-9) bestaat die nu écht? Ik geloof er niks van, evenmin als van de 'penisnijd' van de oude Siegmund. Hebben vrouwen inderdaad zo te klagen over achteruitstelling en verdrukking, in deze maatschappij? Het zou m.i. wat evenwicht in de discussie brengen, mocht er mede-onderzocht worden of de mannen geen reden tot klagen hebben.

Bert Van Ussel.

KUNST EN KUNST MAKEN

In het kader van de tentoonstelling: Kunst en Kunst Maken, werd door de werkgroep ad hoc, aan het Experimenteel atelier van Sint Lukas: Hoger Instituut voor Beeldende Kunsten te Brussel, gevraagd een reeks projecten te ontwerpen die mogelijk, betrekking moeten hebben op de onmiddellijke omgeving waarin de tentoonstelling, telkens, opgesteld wordt. Het moesten levendige, wisselende ontwerpen worden voor omgevingsvormgeving. Ze moesten een animerende functie hebben en noodzakelijk, in betrekking staande tot de buitenwereld, een rijk contrast vormen met de beslotenheid van een, veeleer, didactische tentoonstelling zoals Kunst en Kunst Maken. Het is de bedoeling dat zij, zo mogelijk, een grensverleggend, zeker een grensoverschrijdend karakter hebben. Ze tonen in de vormgeving het voorlopige resultaat van procesmatig werken en zijn minder productgericht dan wel gebruikelijk is. De ontwerpen integreren verschillende, nieuwere werkvormen met hoofdzakelijk een ruimtelijk, dynamisch karakter.

Willem Elias was een werkend lid van die werkgroep. We hadden hem voordien, op initiatief van Niek Honinckx, een voorstel gedaan om de mogelijkheden te onderzoeken of gelijkaardige projecten op de campus van de VUB konden uitgevoerd worden. We zouden daar in de creatieve ateliers onze projecten tonen stellen. We hebben het fiat gekregen van de bevoegde instanties. De

werkzaamheden op de campus dienen als "try-out", voor een mogelijke uitvoering, later, in een of ander Vlaams cultuurcentrum. Het experimenteel atelier werd opgericht voor het academiejaar 1982-83 om de studenten de mogelijkheid te geven er die projecten te ontwerpen en uit te voeren die mogelijk in het klassieke curriculum passen. Het zijn meestal projecten die verschillende disciplines integreren, die het gebruik van nieuwere technologieën onderzoeken, of die oudere, meer traditionele technieken opnieuw aan een onderzoek onderwerpen. Kunstenaars zijn doorgaans sterk projectgericht. In het experimenteel atelier leggen we meer de nadruk op het ontwerpsproces. De manier waarop je de dingen ontwerpt en uitvoert. Wat is daarvan de invloed op het eindproject? Wat zijn ondermeer de creatieve technieken die daarbij kunnen aangewend worden? Welke heuristieken komen daarbij aan bod? Wat is de hiërarchie van beslissen? De tentoonstelling op de campus van de VUB draagt als titel "Sporen '84". We hebben WIM Honinckx, als initiatiefnemer uitgenodigd om deel te nemen. Ze loopt van 8 mei tot 15 mei 1984. De vernissage is op 8 mei 1984 te 20u. De andere medewerkers zijn: Lieven Baes, Walter Bertels, Elisabeth De Bens, Honinckx, Wim Klewais, Sofie Piene, Liesbet Verschuere, Dirk Zonneke, Luc Coeckelberghs (assistent Beeldende Kunsten), Lieven Delafortrie (Docent Beeldende Kunsten).

L.D.

19 mei 1984 - 20 u.
Vorst-Nationaal - Brussel

*Pendant galant genant
D'écards de vœux et de sa vie
En elle est un peu vertueuse
Zou-voir j'irais j'irais
Et de l'usage de la méditation
Et j'irais j'irais de sa vie*

IVde Nacht van de Poëzie
aangeboden door de Nationale Loterij

Het Nieuwsblad **knack**
KOORDSAPROBES V.Z.W. KRITAK POEZIEKRANT

FILMSEIZOEN TEN EINDE

HET PALEIS DER HERNEMINGEN SLUIT DE DEUREN

Een kille winteravond. Trosjes studenten spoeden zich over de esplanade, in de richting van de aula. Binnen wacht een lange rij voor de kassa. Achter de kassa wachten de sjerbakken. Het scherm blijft voorlopig wit. Er bestaat één kans op twee dat er straks een James Bond film of een soaphetwestern op verschijnt.

TERUGBLIK

Een terugblik op het voorbije filmseizoen leert dat er nog altijd niks veranderd is op de VUB. De meeste organiserende kringen oepkeren zich tot het opnieuw brengen van films die al bevozen hebben het nodige geld op te leveren. We hebben de plaatselijke klassiekers slot jaar voor de zoveelste keer door de srot gerand gekregen: Apocalypse Now, A Space Odysey, Star Wars, Saturday Night Fever, James Bond en Clint Eastwood. Deze films worden niet gespeeld om de filmcultuur van de eerstejaarsstudenten op te vijzelen, zoals een verlichte geest ons probeerde wijs te maken in een lezersbrief. Ze maken alleen de beurs van de kringen wat zwaarder.

Men krijgt wel de indruk dat de filmkeuze van de meeste kringen meer geïnspireerd wordt door onwetendheid dan door berekening. De recentere films die dit jaar vertoond werden hebben merkwaaardige hoofdrolspelers. In Duitland schitterde Sean Connery, beter bekend als de hier zo gesmaakte James Bond. The Border en The Postman Always Rings Twice draaiden rond Jack Nicholson, een naam die zelfs herkend wordt door Privé-lezers. En, het wordt vervelend, in Alan Parkers laatste film, Shoot the Moon (op affiches aangekondigd als A Shoot at the Moon), speelde toevallig Diane Keaton de rol van een gescheiden vrouw. Keaton had men waarschijnlijk onthouden uit Annie Hall, nog een van die jaarlijks wekerende kaskrakers.

Niemand kan trouwens enig respect opbrengen voor de getoonde films. Iedere vertoning wordt onvermijdelijk onderbroken, om het aanwezige gepeupel te laten bijtanken. Nochtans staan er in het auditorium twee projectoren ter beschikking, zodat films moeiteloos zonder onderbreking kunnen vertoond worden.

Ook in het sensatiehoekje werd een rijke traditie voortgezet. Enkele prenten waarvan men kon verwachten dat ze voldoende onthullende beelden bevatten, speelden voor een in geen tijd uitverkochte zaal. Deftige studenten hadden hun kot verlaten en zaten met slappe benen en open mond het gebeuren te volgen. Not a Love

Not a Love Story loste de verwachtingen in. Tijdens De Pornografen liep de zaal bijna even snel leeg als ze volgelopen was. Niet hun kind of thing waarschijnlijk. De dienst Cultuur en VO konden maar wel varen bij de massale belangstelling.

OPBOUWEN

Afbreken is natuurlijk gemakkelijk, zult u zeggen, maar opbouwen! Filmclub Obscura heeft dit jaar weer een moedige poging ondernomen om de platgetreden paden te verlaten. Maar goede films op de VUB zijn als parels voor de zwijnen. Citizen Kane en Das Cabinet der Dr Caligari trokken amper veertig toeschouwers. Oude films liggen niet goed in de markt, en het blijft moeilijk degelijke moderne films te vinden in de 16mm.

De dienst Cultuur heeft zijn plicht vervuld. De films die in het Kulturcafé werden vertoond waren prima, al kwam er geen kat naar zien. Voor de rest hinkt cultuur wat achteraan bij grotere broers. Het homofilmfestival Etisch Réveil werd overgenomen van de Andere Film, en de vertoonde imamu-

ra-reeks liep enkele maanden tevoren al in het Antwerpse Filmhuis. Van een originele retrospectieve is vooralsnog geen sprake. De BTK'ers van de dienst Cultuur valt weinig te verwijten. Ze zetten zich hard in, maar veel verbeeldingskracht komt daar niet bij te pas.

16mm

Voor alle eerlijkheid moet daar wel aan toegevoegd worden dat er in de 16mm-sektor, waaruit de films moeten geput worden, geen overdadige keuze is. Zoals elke insider weet, draaien de grote bioscopen 35mm films Slechts een deel daarvan wordt op 16mm gezet.

Er bestaan een vijftal maatschappijen waar men 16mm films kan huren. Bij Coulombier vindt men de grote, commerciële films. De centralisatie van de Film, een dienst van het ministerie van Cultuur, biedt een honderdtal klassieke films aan. Progrès, Film International en De Andere Film hebben meer alternatieve films, zowel op 35 als 16mm. Daarom was de Ballade van Narayama, een film die in België door Progrès verdeeld wordt, zo snel op 16mm verkrijgbaar, en kon men hem al in maart op de VUB bekijken.

Van andere grote films koopt meestal Coulombier de rechten op bij de grote filmmaatschappijen, voor de 16mm. Als een kopie niet genoeg verhuurd wordt ziet Coulombier van de rechten af. Het aanbod is dus beperkt.

Toen VO in het begin van het academiejaar een retrospectieve van de pas overleden regisseur Bunuel wilde organiseren, vond men hier in België slechts één film, Tristana. Als men er nog andere wilde, moest men al in Nederland gaan zoeken. Ook de dienst Cultuur ondervond de grootste moeilijkheden bij het zoeken naar oude films die pasten bij de cursus van professor Dethier.

GERUCHT

In de catacomben van het gebouw Y wordt gefluisterd dat de aankoop van een 35mm projector overwogen wordt. Elders wordt beweerd dat er zulk een projector in de kelders staat te verslijten. Het zou niemand verwonderen.

POK

OPEN TRIBUNE

V.O. KRITISCHE WERKGROEP

Ik ben tweedejaarsstudent Communicatiewetenschap, tweede kandidatuur. Van Vrij Onderzoek heb ik al veel horen spreken en veel geschreven zien staan. Doch, niks verhelderends. Ik stel me toch vragen i.v.m. Vrij Onderzoek.

Wil deze vereniging het vrije onderzoek stimuleren? Aan de hand van het principe van vrij onderzoek, het dogma van Poincaré? Discussiëren de leden van VO dan over doctrines en richtlijnen over wetenschappelijk onderzoek? Of is VO weer het zoveelste links-progressief klubje van babbelzieke koffieslurpers die steeds maar praatgroepjes spelen over dingen waar zij geen weet van hebben? Zonder vooroordelen vraag ik aan de werkgroep en aan VO: wat is dat, VO?

Ban de vooroordelen. Jullie moeten over de brug komen met iets concreets. Kom in de jaren spreken. Tracht het belang van het bestaan van VO te rechtvaardigen als vereniging met een specifiek doel. Als er dat is. Verget niet dat de student (aan de VUB en elders) in hoofdzaak een diploma wil halen en daarnaast ook nog wat lol wil trappen. Op een klein percentage na zijn praktisch alle studenten apathisch t.o.v. ideologie. Of het nu van katholiek-confessionele oorsprong is of niet. Wat kan VO bieden dat een gewone partijvereniging aan deze universiteit als VUJO-VUB of PVV-jongeren niet bieden?

Zijn de VO-activiteiten uitingen van de zogenaamde vrijzinnigheid waarvan de VUB het boegbeeld wil zijn in Vlaanderen? Is VO een pluralistische vereniging waar ieder

zijn zegje mag hebben, maar het niet doet uit laksheid dan? Moeten wij, argelose nietswetters, het principe van VO toepassen en hoe moet dat dan? Wat houdt dat principe concreet in?

Ben ik verkeerd als ik beweer dat een vereniging als VO, zoals zij nu bestaat en functioneert, een beetje uit de mode is? Van alle studenten die ik aan de VUB ken zijn er weinigen die ooit van VO gehoord hebben, laat staan geïnteresseerd zijn in de problematiek die jullie behandelen. Er is een barrière tussen VO en de massa studenten die verhindert dat er een goede doorstroming van informatie en ideeëngoed kan gebeuren. Maak de studenten (d.w.z. allemaal) warm voor VO. Zeg niet te gemakkelijk "heb je vragen, loop dan even langs" maar "jullie hebben vragen, we zullen even langsluipen". Ik ken vele medestudenten die wel geïnteresseerd zouden zijn (en zelfs

actief lid willen worden) indien zij ten minste degelijk zouden worden ingelicht. [kzelf ben van katholieke huize en had vóór ik ging studeren geen benul van Vrij Onderzoek en haar exploten. Inmiddels heb ik het katholicisme de rug toegekeerd, maar ik kan mijn gelovige achtergrond toch niet negeren. Het enige positieve resultaat is dat ik nu in een bodemloos sceptische zit. Ook jegens atheïsme en aanverwante levensbeschouwingen. Alle vormen van religie en blind geloof (ook in VO!) schrikken mij af. Toch stelt iedereen zich de vraag. De ene wat explicieter dan de anderen.

Als tweedekanners worden wij reeds veelvuldig geconfronteerd met kleine, bescheiden

'wetenschappelijke' taken zoals bv inhoudsanalyse en historische kritiek. Welnu, dit zijn activiteiten die min of meer een wetenschappelijke allure hebben. Mijn vraag luidt nu: in hoeverre heeft het maken van een wetenschappelijke tekst aan de hand van onderzoek te maken met het principe van VO? En wat is dan dat zo kenmerkende verschil met gelijksoortige activiteiten aan andere universitaire instellingen? Mijne heren en dames, deze en tal van andere vragen had ik graag beantwoord gezien. Ik heb VO hier niet willen afbreken. Integendeel. Nu meer dan ooit is het nodig dat hierover gepraat wordt. Openlijk, duidelijk en voor iedereen verstaanbaar. Bewijs of toon aan dat VO als organisatie niet aan functieverlies lijdt. Ik supporter voor VO, doch ik wil meer duidelijkheid. En ik sta niet alleen, een geïnteresseerd student 2° kan Comm, Dirk Schepens.

V.O.:

ALGEMENE VERGADERING

UITNODIGING ALGEMENE LEDENVERGADERING OP DOND 10 MEI 1984 IN LOKAAL 3B213 VAN 13 TOT 15 u.

Alle effectieve en steunende leden van de Studiekring Vrij Onderzoek worden vriendelijk verzocht om naar deze bijeenkomst te komen. Op het programma staan: inleiding + moreel verslag van de voorzitter; activiteiten en financieel verslag van het voorbije werksjaar; activiteitenverslagen van de leden; discussie over vorige punten; mogelijke voorstellen voor statutenwijzigingen, discussie en stemming; ontslag van het oude bestuur (buro); korte pauze; voorstelling kandidaten (+ programma) en verkiezingen nieuw buro 1984-1985. U ziet, een hele boterham. Daarom willen we vragen dat alle belangstellenden op tijd willen komen, wij beginnen stipt om 13u. Uw mening wordt op prijs gesteld. Iedereen is dus uitgenodigd, ook niet-leden, maar alleen de mensen die voor 10 april lid zijn geworden hebben stemrecht. Tot ziens op 10 mei.

Het buro 1983-1984